

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia Vastaselitys asiassa 1597/2023

Päätös, johon haetaan muutosta

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston 22.6.2023 antama päätös § 44.

Vastaselityksen antaja

Tohmajärven kunta
Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi
email. kirjaamo@tohmajarvi.fi
puh. 040 105 4000 (vaihde)
jäljempänä myös ”*vastaselityksen antaja*”

Vastaselityksen antamiselle asetettu määräaika

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt vastaselitystä 18.12.2023 mennessä. Pyynnöstä hallinto-oikeus on kuitenkin myöntänyt lisää aikaa vastaselityksen antamiselle 21.12.2023 saakka.

VASTASELITYS

Päätöksen valituskelpoisuus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus (jäljempänä myös pelkkä *hyvinvointialue*) on lausunnossaan todennut, että mikäli hallinto-oikeus päätyy arvioinnissaan siihen, että kyse on ollut asian valmistelusta, tulee valitus ensisijaisesti jättää kokonaisuudessaan tutkimatta, koska hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittaa. Lausunnossa ei suoraan oteta kantaa päätöksen valituskelpoisuuteen, mutta lausunnosta on tulkittavissa, että hyvinvointialueen näkemyksen mukaan kyse olisi ollut vain asian valmistelusta. Tämän osalta hyvinvointialue on esimerkiksi viitannut Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun 5.2.2015 T 272, jossa valtuuston päätöstä pidettiin asian valmisteluun rinnastettavana periaatepäätöksenä. Todettakoon selvyuden vuoksi, että vakiintuneesti on katsottu, että KHO:n taltioratkaisut eivät ole oikeuslähteitä, eikä niiden käyttö oikeusohjeena ole sopivaa.

Vastaselityksen antaja katsoo, että valituksenalaisessa päätöksessä ei ole ollut kyse päätöksestä, joka koskisi vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Hyvinvointialue on lausunnossaan vedonnut vakiintuneeseen oikeuskäytännöön siltä osin kuin oikeuskäytännössä on katsottu, että periaatelinjaukset, joita on tarkoitus noudattaa tulevia päätöksiä tehtäessä, eivät ole valituskelpoisia ratkaisuja. Kuitenkaan niin lausunnosta kuin mistään aiemmastakaan hyvinvointialueen päätösasiakirjasta ei ilmene se seikka, että asiassa oltaisiin tosiasiasa tekemässä erillisiä valituskelpoisia päätöksiä palvelustrategian tai palveluverkkosuunnitelman osalta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus on 30.6.2023 tehnyt päätöksen § 142, jolla on todettu aluevaltuuston päätösten (mukaan lukien § 44) syntyneen oikeassa järjestyksessä, niiden olevan valtuuston toimivallassa, minkä lisäksi on todettu, *etteivät ne ole lainvastaisia, joten aluehallitus on päättänyt panna ne täytäntöön*. Aluehallituksen päätöksessä on aluevaltuus-

ton päätöksen § 44 osalta todettu, että seuraavaksi *käynnistetään toimeenpanon suunnittelu* yhdessä aluehallituksen ja johtoryhmän kanssa talousarvion 2024 valmistelun aikataulussa.

Kuten jo valituksessa on todettu, viranhaltijat valmistelevat jo kuluvalle vuodelle 2023 toimeenpanosuunnitelman, jolla *valituksenalaista päätöstä ryhdytään toimeenpanemaan* syksyn 2023 aikana. Valituksenalainen päätös siten ohjaa keskeisesti palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan liittyviä jatkotoimenpiteitä. Lisäksi päätöksessä § 142 on edellä mainitusti linjattu, että aluevaltuuston päätöstä voidaan ryhtyä panemaan täytäntöön. *Mikäli kyse olisi hyvinvointialuelain tarkoittamasta valmistelusta, ei päätös olisi täytäntöönpantavissa.*

Valituksenalainen päätös ei siten koske vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Vastaselityksen antajan käsityksen mukaan aluevaltuuston päätös § 44 on nimenomaisesti se *päätös, jota ryhdytään myöhemmin panemaan täytäntöön*, ja koska täytäntöönpanoa koskevista päätöksistä ei hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, on valituksenalaisen päätöksen oltava valituskelpoinen.

Hyvinvointialue on itsekin lausunnossaan todennut, että aluevaltuuston alkuperäisen päätöksen jälkeen tehdyt täytäntöönpanotoimet eivät ole sellaisia, joita ei voisi palauttaa lähtötilanteeseen. Näin ollen myös hyvinvointialue katsoo, että aluevaltuuston päätös on täytäntöönpantavissa oleva päätös, mikä tukee sitä tulkintaa, että kyse ei ole pelkästä valmistelusta, vaan kyseessä on valituskelpoinen päätös.

Hyvinvointialueen päätöksenteosta on ylipäänsä tulkittavissa, että kyse on valmistelun sijaan ollut päätöksenteosta. Koko päätöksenteon taustalla on ollut ajatus siitä, että palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta päättää aluehallituksen esityksestä aluevaltuusto ja tulevaisuuslautakunta tekee esityksen palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta.

Tulevaisuuslautakunta on itsekin todennut päätöksen § 51 selostus-osiossa, että ” *Palvelustrategian hyväksyminen valmistuessaan tulee olemaan hyvinvointialueen tärkein päätös, jolla määritetään kokonaisuutena, miten palvelut jatkossa toteutetaan ja mihin suuntaan niitä alueella kehitetään. Päätöksellä on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, minkä vuoksi valmistelu tulee tehdä erityisellä huolella, aikaa ja asiantuntemusta riittävästi siihen käytäen*”.

Hyvinvointialue on lausunnossaan lisäksi todennut, että sillä seikalla, että päätökseen on liitetty valitusosoitus, ei ole asiassa merkitystä. Vaikka sillä ei olisikaan valituskelpoisuuden kannalta merkitystä, onko päätökseen liitetty valitusosoitus vai ei – on kuitenkin katsottava, että myös aluevaltuusto on alun perin katsonut kyseessä olevan valituskelpoinen päätös, koska päätökseen on valitusosoitus liitetty.

Joka tapauksessa valitusosoituksen osalta vastaselityksen antaja haluaa korostaa sitä, että hyvinvointialueen jäsenillä, kuten kunnilla, on ollut oikeus luottaa siihen, että päätös on valituskelpoinen, kun päätökseen on viranomaisen toimesta liitetty valitusosoitus. Mikäli vastoin perusteltua näkemystä katsottaisiin, että kyse ei ole valituskelpoisesta päätöksestä, todetaan selvyuden vuoksi, että siinäkin tapauksessa hyvinvointialueen aluevaltuusto on määrättävä korvaamaan vastaselityksen antajan oikeudenkäyntikulut. *Tässä tilanteessa hyvinvointialueen aluevaltuusto olisi itse huolimattomasti toimiessaan aiheuttanut turhan oikeudenkäynnin, minkä vuoksi olisi kohuttuonta, että vastaselityksen antaja joutuisi itse vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.*

Asianosaisasema

Hyvinvointialueen lausunnon mukaan hyvinvointialueen palvelujen tuottamista koskeva päätös ei vaikuta hyvinvointialuelain 142.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla välittömästi kunnan etuun, oikeuteen tai velvollisuuteen, joten kunta ei ole hallintolain 11 §:ssä tarkoitettu asianosainen tällaisessa asiassa. Tämän osalta vastaselityksen antaja viittaa kaikkeen jo valituksessa lausuttuun

ja toteaa, että palvelustrategialla ja palveluverkkosuunnitelmalla on konkreettisia oikeudellisia ja taloudellisia vaikutuksia kuntiin, minkä vuoksi jäsenkuntia on pidettävä asianosaisena palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa.

Esteellisyys

Toisin kuin hyvinvointialueen lausunnossa on todettu, katsoo vastaselityksen antaja edelleen ensisijaisesti, että koska hyvinvointialueen jäsenkunnat ovat asiassa asianosaisasemassa, valituksessa mainitut kuntien luottamushenkilöt (pl. valtuustojen jäsenet) ovat HL 28.1 §:n 5 kohdan eli yhteisöjääviyden nojalla esteellisiä toimimaan asian käsittelyssä tai olemaan läsnä asiaa käsiteltäessä

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on lisäksi lausunnossaan katsonut, että palveluverkkoa koskevalla ratkaisulla ei ole odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa millekään kunnalle ja että valitus esteellisyysväitteiden osalta tulee hylätä jo tällä perusteella. Tätä arviointia tehdessään hyvinvointialue on lähestynyt asiaa käytännössä ainoastaan kiinteän omaisuuden näkökulmasta. Kuten valituksessa on hyvin yksityiskohtaisesti tuotu esiin, jo yksin päätöksen luonteen vuoksi on selvää, että ratkaisusta on odotettavissa jokaiselle hyvinvointialueen jäsenkunnalle joko hyötyä tai vahinkoa esteellisyyden muodostavalla tavalla. Palvelustrategiaa ja palveluverkkosuunnitelmaa koskeva päätös on luonteeltaan sellainen, että käytännössä *jokaisen hyvinvointialueen jäsenkunnan tilanne voi tarjottavien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden osalta joko parantua tai heikentyä merkittävästi aiempaan verrattuna.*

Hyvinvointialue on lausunnossaan esteellisyyden osalta myös väittänyt, että ensimmäinen vaihe käsittelyketjussa, jonka osalta voidaan edes teoreettisesti arvioida mahdollista esteellisyyttä, on tulevaisuuslautakunnan kokous 2.6.2023. Tätä hyvinvointialue on perustellut sillä, että vasta tässä kokouksessa on otettu kantaa eri vaihtoehtojen välillä. Hallintolaki on kuitenkin hyvin yksiselitteinen sen suhteen, missä vaiheessa prosessia esteellisyys on omiaan muodostumaan. HL 27 §:ssä kielletään esteellisen virkamiehen

osallistuminen asian käsittelyyn, ja kuten jo valituksessa on tuotu ilmi, hallintolain esitöissä todetaan selvästi, että em. lainkohdan ilmaisulla ei tarkoiteta ainoastaan ratkaisun tekemistä, vaan myös *ratkaisua välittömästi edeltäviä toimia, eli asian esittelyä ja valmistelua*.

Hyvinvointialueen lausunnossa on tuotu esiin, että ennen 2.6.2023 järjestettyä kokousta tulevaisuuslautakunnan kokouksissa on ainoastaan tehty valmistelevia toimenpiteitä, kuten päätetty palvelustrategian valmistelun periaatteista ja asian etenemisestä, jatkotyöstetty näitä teemoja myöhemmissä kokouksissa ja mm. lähetetty vaihtoehtoiset mallit laajalle lausuntokierrokselle. Hallituksen esityksen mukaan esteellinen virkamies ei saisi *millään lailla* osallistua sellaisiin toimiin, jotka vaikuttavat asian ratkaisuun. Esimerkkeinä tällaisista toimista hallituksen esityksessä on mainittu lausuntojen pyytäminen, asianosaisten kuuleminen sekä muiden selvitysten hankkiminen. Siten on selvää, että hyvinvointialueen itsensäkin listaamat toimenpiteet ennen 2.6.2023 järjestettyä kokousta ovat olleet sellaista lain esitöiden tarkoittamaa asian käsittelyä, jossa esteellisyys muodostuu.

Valituksessa on hyvin seikkaperäisesti selostettu lain esitöiden kanta siihen, kuinka monijäsenisessä päätöksentekuelimessä on erityiseen tärkeää huomioida se, ettei esteellinen henkilö osallistu edes asiaa koskevaan keskusteluun, koska tuossa keskustelussa ilmi tulleet mielipiteet voivat myöhemmin vaikuttaa päätöksentekuelimen muiden jäsenten mielipiteisiin, ja siten myös esteellinen henkilö pystyisi läsnä ollessaan vaikuttamaan asian käsittelyyn. Valituksessa on niin ikään seikkaperäisesti yksilöity se, mitä esteellisyyden muodostavia toimia missäkin prosessin vaiheessa on tehty.

Hyvinvointialue on lausunnossaan pohtinut ääneen, kuinka tulevaisuuslautakunnassa oltaisiin voitu 13.12.2022 todeta se, ketkä luottamushenkilöistä olisivat esteellisiä, kun asiaa alettiin valmistella täysin puhtaalta pöydältä ilman mitään ennalta asetettua näkemystä päätöksen sisällön suhteen. Vastaselityksen antajan näkökulmasta vastaus tähän kysymykseen on hyvin selvä. Jo tuossa vaiheessa on ollut tiedossa se seikka, että palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma tulevat merkittävällä tavalla vaikuttamaan kaikkiin

hyvinvointialueen jäsenkuntiin, edellä todetusti joko parantaen tai heikentäen näiden asemaa. Siten on selvää, että kaikkien sellaisten luottamushenkilöiden, jotka toimivat jossakin jäsenkunnassa luottamustehtävässä, olisi tullut jo tässä vaiheessa jättäytyä pois asian käsittelystä. Koska kyse on uudesta lainsäädännöstä, jonka tulkinnasta ei ole saatavilla oikeuskäytännön muovaamia ohjeita, tulisi luottamushenkilöiden toimia erityistä varovaisuutta noudattaen toimiessaan tässä kaksoisroolissa.

Hyvinvointialue on lausunnossaan lisäksi väittänyt, että valituksessa ei millään tavalla perustella sitä erityistä syytä, minkä vuoksi puheenjohtajistoon kuuluvien osalta luottamus muusta syystä vaarantuisi. Valituksessa on *Hallintolain mukainen esteellisyys – yleislausekejäävi* -otsikon alla perusteltu yleisjääviyttä konkretian kautta.

Vastaselityksen antaja edelleen katsoo, että valituksessa tarkemmin yksilöidyn perustein jäsenkuntien luottamushenkilöt ovat kaksoisroolissaan toimiessaan olleet esteellisiä, minkä vuoksi valituksenalainen päätös syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on siitä syystä kumottava.

Päätöksentekomenettelyä koskevat virheet

Valituksessa on todettu, että valittajan näkemyksen mukaan valituksenalainen päätös ei täytä HL 44 §:n vaatimuksia kirjallisen päätöksen sisällöstä. Tämän osalta hyvinvointialue on lausunnossaan lausunut ainoastaan siitä, että kyseessä ei ole asianosaisasia, minkä vuoksi hallintolain 44 §:ssä säädettyt asianosaiseen liittyvät päätöksen sisältövaatimukset eivät tule sovellettavaksi. Vastaselityksen antaja edelleen katsoo, että kunta on asianosaisasemassa ja myös asiaosaiseen liittyvät sisältövaatimukset olisi tullut täyttyä.

Joka tapauksessa vastaselityksen antaja edelleen katsoo, että päätöksen perusteella ei voida todeta riittävällä selkeydellä ja varmuudella, miten asia on tosiasiasa ratkaistu. Vastaselityksen antajan näkemyksen mukaan mikään hyvinvointialueen lausunnossa esittämä seikka ei anna aihetta arvioida asiaa

toisin – valituksenalainen päätös on poikkeuksellisen epäselvä, eikä se täytä HL 44 §:n vaatimuksia kirjallisen päätöksen sisällöstä.

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Vastaselityksen antaja on valituksessaan katsonut, ja katsoo edelleen, että valituksenalainen päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä myös sen vuoksi, että viranomaisen on päätöksen valmistelussa laiminlyönyt hallintolaissa ja hyvinvointialueissa sille säädetyt velvollisuudet koskien vaikuttamismahdollisuuksien varaamista sekä kuulemista.

Hyvinvointialue on lausunnossaan todennut, että mm. asukkaille on varattu vaikutusmahdollisuudet ja tästä osoituksena on esitetty tieto siitä, että asukailta on saatu yhteensä 2 108 kannanottoa ja kansalaisadressissa on 9 240 allekirjoittajaa. Valituksessa ei ole kuitenkaan väitetty, etteikö vaikutusmahdollisuuksia olisi varattu lainkaan – valituksessa on korostettu sitä, että *vaikutusmahdollisuuksien varaamista ei ole toteutettu hallintolain ja hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla.*

Kuten valituksessa on todettu, hyvinvointialueen tulee antaa *riittävästi tietoja* hyvinvointialueen järjestämistä palveluista, taloudesta, hyvinvointialueen hallinnossa valmistelussa olevista asioista ja niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Hyvinvointialueen on tiedotettava siitä, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. *Nämä seikat hyvinvointialue on laiminlyönyt –* lausunnossa ei ole otettu näihin seikkoihin mitään kantaa.

Lisäksi valituksessa nostettiin keskeisenä ongelmana esiin, että palveluiden käyttäjät eivät saaneet verkkokyselyn kautta tasapuolisesti tietoa esitetystä aineistosta, eikä heillä siten ole mahdollisuutta tulla kuulluksi lain edellyttämällä tavalla. Esimerkiksi avoimia yleisötilaisuuksia saatavilla olleesta aineistosta ei järjestetty lainkaan. Myöskään näihin seikkoihin hyvinvointialueen lausunnossa ei ole otettu kantaa.

Hyvinvointialue ei lausunnossaan käytännössä lainkaan ottanut kantaa myöskään kunnille varattuihin vaikutusmahdollisuuksiin ja niihin liittyviin puutteisiin. Kuten valituksessa nostettiin esiin, hyvinvointialueen jäsenkunnille ei varattu riittävästi aikaa lausuman antamiseen, minkä lisäksi lausumapyynnön yhteydessä esitetty aineisto ei sisältänyt lainkaan välttämättömiä vaikutusarvioita väestöön, henkilökuntaan, kiinteistöjen käyttöasteisiin taikka muita asian ratkaisemisen kannalta oleellisia tietoja, joista olisi tullut lähettää kuulemispyyntö. Lausuntopyynnössä ei myöskään ollut edes yksilöity niitä seikkoja, joista lausuntoa halutaan. Kun otetaan huomioon asiakokonaisuus ja asian laajuus, *ei annetun määräajan ja yksilöimättömän pyynnön voida katsoa täyttävän lain edellytyksiä koskien vaikutusmahdollisuuksien varaamista.*

Todettakoon lopuksi vielä, että vastaselityksen antaja edelleen katsoo, että valituksenalainen päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä myös siltä osin, kun kuntaa ei ole pidetty asiassa asianosaisena, eikä hallintolaista tulevia asianosaisasemaan liittyviä velvollisuuksia, kuten kuulemisvelvollisuutta, ole noudatettu asianmukaisesti.

Perusoikeusnäkökulma

Hyvinvointialue on valituksessaan väittänyt, että valitus perusoikeuksien supistamisen osalta perustuu virheellisiin olettimiin. Lausunnon mukaan valittaja ei ole riittävällä huolellisuudella perehtynyt palvelujen tuottamisen suunnitelmaan ja tavoitteisiin. Lausunnossa on tämän osalta mm. avattu tarkemmin termejä lähipalvelu ja liikkuva lähipalvelu. Toisin kuin hyvinvointialue on väittänyt, kyse ei ole ollut virheellisistä olettamista – jo valituksessa on avattu sitä, että liikkuvat lähipalvelut tarkoittavat käytännössä sitä, että palvelut tuodaan tarpeen mukaan liikkuvasti paikkakunnalle tiettyinä erillisinä ajankohtina, jolloin paikkakunnalla ei sijaitse erillistä kiinteää jatkuvassa käytössä olevaa sote-asemaa.

Hyvinvointialue on lausunnossaan väittänyt, että perusoikeuksien näkökulmasta merkityksellisempää on se, että palvelua on tarjolla kuin se, että toteutetaanko sitä entisellä terveysasemalla. Valituksessa ei ole pyritty väittämään, että perustusoikeudellinen ongelma olisi palvelun tarjoamisen eksakti toteutuspaikka. Kuten valituksessa todetaan, valituksenalaisella päätöksellä supistetaan perustuslain mukaista perusoikeutta merkittäväällä tavalla, kun hyvinvointialueen jäsenkunnista lakkautetaan olemassa olevat sote-asetat ja sote-palvelut korvataan ainoastaan liikkuvilla lähipalveluilla – jolloin asukkaiden mahdollisuudet päästä terveydenhoidon piiriin supistuvat, sillä liikkuvat lähipalvelut eivät ole heidän tavoitettavissaan samoin kuin niissä kunnissa, joihin sijoitetaan laajan palvelun soteasetat, joissa palveluita on tarjolla useammin ja laajemmin kuin liikkuvien lähipalveluiden ollessa kyseessä.

Keskeiseksi ongelmaksi tässä muodostuu valituksessakin mainitusti se, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita keskitetään niille paikkakunnille, jossa toimii jo valmiiksi myös yksityiset palveluntuottajat ja palveluita vähennetään juuri niiltä paikkakunnilta, jossa yksityistä vaihtoehtoa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille ei ole lainkaan olemassa. Valituksenalaisella päätöksellä ei noudateta hyvinvointialuelain mukaista velvollisuutta kohdella asukkaita yhdenvertaisesti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntijaryhmä on 24.10.2023 antanut asiantuntija-arvion sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä hyvinvointialueittain ja valtakunnallisesti. Tuon asiantuntija-arvion mukaan Pohjois-Karjalan väestön arvioitu sosiaali- ja terveydenhuollon *palvelutarve vuodelle 2023 on maan suurin* (indeksi 1,25, koko maa 1,00). Alueen väestön palvelutarpeeseen suhteutetut sosiaali- ja terveydenhuollon nettokäyttökustannukset ovat olleet useana vuonna pienemmät kuin maassa keskimäärin (vuonna 2021 indeksi 88, koko maa 100). Samaan aikaan monien palvelujen *yhdenvertainen saatavuus on huonontunut*. Vuosien ajan johdonmukaisena jatkuneen sopeuttamisen jälkeen saavutettavissa oleva säästöpotentiaali ja tuottavuuden lisäys väistämättä pienenevät. *Mo-*

nien palvelujen yhdenvertainen saatavuus on heikentynyt. Jos alueella joudutaan lähivuosina edelleen jatkamaan talouden tiukkaa sopeuttamista, yhdenvertaisten, riittävien palvelujen järjestäminen vaikeutuu entisestään.

Edellä poimitut otteet THL:n asiantuntija-arviosta tukevat vastaselityksen antajan näkemystä siitä, että valituksenalainen päätös on lainvastainen siltä osin, kun päätöksellä supistetaan hyvinvointialueen asukkaiden perusoikeuksia merkittäväällä tavalla taloudellisiin syihin vedoten sekä siitä, että valituksenalaisella päätöksellä ei noudateta hyvinvointialuelain mukaista velvollisuutta kohdella asukkaita yhdenvertaisesti.

Yhteenvedo

Kuten jo valituksessa on todettu, valituksenalainen päätös ja siihen liittyvä valmistelu- ja käsittelyprosessi on kokonaisuudessaan ollut erittäin epäselvää ja vastoi hyvän hallinnon periaatteita.

Kaikki valituksessa sekä edellä esitetty huomioiden todetaan edelleen, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston 22.6.2023 antama päätös § 44 on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on muutoin lainvastainen.

Muuta

Vastaselityksen antaja edelleen varaa oikeuden täydentää valitusta sekä perusteluiden että todistelun osalta.

Paikka ja päiväys

18. päivänä joulukuuta 2023

Tohmajärven kunta